

Sygn. akt I C 664/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 sierpnia 2015 roku

Sąd Rejonowy dla Łodzi Widzewa w Łodzi I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodnicząca: SSR Emilia Racięcka

Protokolant: sekr. sąd Kamil Kowalik

po rozpoznaniu w dniu 5 sierpnia 2015 roku w Łodzi

sprawy z powództwa B. M.

przeciwko (...) S.A. V. (...) w W.

o zapłatę:

1. zasądza od pozwanego (...) S.A. V. (...) w W. na rzecz B. M. następujące kwoty:

a. 12.000 (dwanaście tysięcy) złotych tytułem zadośćuczynienia;

b. 293 złote (dwieście dziewięćdziesiąt trzy) tytułem odszkodowania

- z ustawowymi odsetkami od tych kwot od dnia 28 września 2012 roku do dnia zapłaty;

c. 1.160 złotych (tysiąc sto sześćdziesiąt) tytułem zwrotu kosztów procesu;

2. oddała powództwo w pozostałym zakresie;

3. obciąża pozwanego (...) S.A. V. (...) w W. obowiązkiem zwrotu na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego dla Łodzi-Widzewa w Łodzi kwoty 621 (sześćset dwadzieścia jeden) złotych tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych od uwzględnionej części powództwa;

4. nie obciąża powódki obowiązkiem zwrotu na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego dla Łodzi - Widzewa w Łodzi części nieuiszczonych kosztów sądowych od oddalonej części powództwa.

Sygn. akt I C 664/12

UZASADNIENIE

W dniu 15 października 2012 r. powódka B. M., reprezentowana przez pełnomocnika w osobie adwokata, wniosła przeciwko (...) S.A. V. (...) w W. pozew o zapłatę kwoty 21.000 zł tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę, ponad kwotę wypłaconą w toku postępowania likwidacyjnego, wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 28 września 2012 r. do dnia zapłaty, kwoty 293 zł tytułem zwrotu wydatków poniesionych na koszty leczenia oraz o zasądzenie od pozwanego na rzecz powódki zwrotu kosztów postępowania.

W uzasadnieniu pozwu powódka wskazała, iż w wyniku wypadku, którego sprawca posiadał obowiązkowe ubezpieczenie od odpowiedzialności cywilnej u pozwanego, doznała szkody niemajątkowej w postaci cierpień psychicznych i fizycznych, a także szkody majątkowej poprzez konieczność zakupu materiałów opatrunkowych. Strona

pozwana, wskutek zgłoszenia przez powódkę roszczenia, w toku postępowania likwidacyjnego wypłaciła kwotę 4.000 zł tytułem zadośćuczynienia za krzywdę. W ocenie powódki jest to kwota niewystarczająca.

/pozew k. 2 – 6/

W odpowiedzi na pozew z dnia 21 grudnia 2012 r. pozwany, reprezentowany przez pełnomocnika w osobie radcy prawnego, wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie od powódki na rzecz pozwanego kosztów procesu, według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pisma pozwany zakwestionował roszczenie powódki zarówno co do zasady jak i co do wysokości, oraz podniósł, że jego zdaniem nie zasługuje na uwzględnienie. Zdaniem pozwanego zakres przyznanego już powódce zadośćuczynienia odpowiada rozmiarowi faktycznie doznanej przez nią krzywdy. Pozwany zakwestionował wszelkie twierdzenia powódki dotyczące rozmiaru, intensywności i trwałości cierpień, a także wysokość poniesionych przez powódkę kosztów leczenia.

/odpowiedź na pozew k. 40 – 45/

W dalszym toku postępowania strony podtrzymały zajęte dotychczas stanowiska.

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 24 kwietnia 2012 r. w Ł. doszło do zderzenia pojazdów kierowanych przez powódkę B. M. i M. C.. Sprawcą wypadku był M. C.. Sprawca kolizji został ukarany przez Policję mandatem w wysokości 500 zł jako winny kolizji.

/zeznania świadka M. C. protokół rozprawy 18 stycznia 2013 r. k. 58 – 61/

Następnego dnia po zdarzeniu na skutek narastających bólów powódka zgłosiła się do poradni ortopedycznej z powodu urazu lewego stawu barkowego doznanego w wypadku komunikacyjnym. Stwierdzono całkowite bólowe ograniczenie ruchów w stawie ramiennym lewym oraz zalecono rehabilitację. W trakcie następnych wizyt w poradni wykonano USG oraz założono temblak.

/karta historii choroby k. 10/

Podczas badania USG w dniu 25 kwietnia 2012 r. w lewym stawie łopatkowo – ramiennym i barkowo – obojczykowym zmian chorobowych kostnych nie wykryto.

/wynik badania k. 13/

W badaniu USG z dnia 8 maja 2012 r. stwierdzono, iż powódka doznała obrzęku, płaszczka płynowego oraz poszerzenia stożka rotatorów z konfliktem na wyrostku barkowym z krwiakiem okołotorebkowym po przebyłym urazie w trakcie gojenia. Krwiak śródnaślony okolicy przyczepowej mięśnia naramiennego ok. 29 mm x 9 mm znajdował się w trakcie wchłaniania. Nieznaczne poszerzenie przestrzeni stawowej stawu barkowo – obojczykowego z naderwaniem więzozrostu w trakcie gojenia. Płaszcz płytkowy okołotorebkowy tego stawu również znajdował się w trakcie wchłaniania.

/opis USG z dnia 8 maja 2012 r. k 15/

W badaniu USG wykonanym w dniu 26 czerwca 2012 r. stwierdzono wygojenie urazu więzozrostu. Wysiłek okołotorebkowy ulegał wchłanianiu. Utrzymywało się poszerzenie stożka rotatorów z konfliktem podbarkowym. Objawy entezopatii w przyczepach mięśni do guzka większego kości ramiennej.

/opis USG z dnia 26 czerwca 2012 r. k. 21/

Powódka zgodnie ze skierowaniem lekarza korzystała z zabiegów fizjoterapeutycznych na odcinku C i bark C w dniach 18 czerwca 2012 r. – 29 czerwca 2012 r.

/informacja dla lekarza kierującego k. 14/

Po wypadku powódka nie mogła dostać się do ortopedy w ramach refundacji z NFZ, gdyż czas oczekiwania wynosił najmniej 3 miesiące. Wobec tego powódka udała się do ortopedy prywatnie. Z jego zalecenia wykonała również badania. Powódka poniosła koszty następujących badań i usług:

- dwukrotnie USG w ZOZ (...) sp. z o.o. – koszt jednorazowego USG 80 zł,
- RTG barku – koszt badania 44 zł,
- porada lekarska – koszt 50 zł,
- temblak – 39 zł,

/zeznania powódki, protokół rozprawy z dnia 5 sierpnia 2015 roku k. 220 – 221, faktura VAT nr (...) k. 17, faktura VAT nr (...) k. 18, faktura VAT nr (...), paragony k. 20/

Decyzją z dnia 30 kwietnia 2012 r. strona pozwana przyznała powódce odszkodowanie za uszkodzenie należącego do powódki pojazdu marki D. (...) o nr rej. (...) w wysokości 2073,70 zł, przyjmując na siebie odpowiedzialność za przedmiotowe zdarzenie co do zasady.

/decyzja k. 22/

Pismem z dnia 21 sierpnia 2012 r. pełnomocnik powódki wezwał stronę pozwaną do zapłaty kwoty 30.000 zł tytułem zadośćuczynienia za krzywdę poniesioną w wyniku zdarzenia z dnia 24 kwietnia 2012 r. oraz kwoty 293 zł tytułem poniesionych kosztów leczenia i temblaka. Pozwany odebrał przesyłkę dnia 23 sierpnia 2012 r.

/wezwanie do zapłaty k. 23 – 25, potwierdzenie odbioru przesyłki przez pozwanego k. 26/

Lekarz orzecznik strony pozwanej ocenił, iż powódka w wyniku wypadku doznała stłuczenia barku lewego – naderwania więzozrostu barkowo – obojczykowego lewego. Z badań USG wynikają istniejące zmiany przeciężeniowo – zapalne niezwiązane z wypadkiem.

/orzeczenie lekarza pozwanej k. 51/

Decyzją z dnia 27 września 2012 r. strona pozwana przyznała powódce kwotę 4.000 zł tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę.

/decyzja k. 35/

Powódka w 2002 r. cierpiała na spondylozę szyjną C5/C6 i C6/C7 i rwę szyjno – ramienną lewostronną oraz przeszła operację kręgosłupa szyjnego. W 2005 r. przebywała na sanatoryjnym leczeniu schorzenia w K..

/informacja o leczeniu szpitalnym k. 72, karta informacyjna k. 73/

W wyniku wypadku w dniu 24 kwietnia 2012 r. powódka doznała stłuczenia lewego barku naderwaniem więzozrostu kruczo – obojczykowego. Leczenie powódki polegało na czasowym unieruchomieniu kończyny na temblaku oraz stosowaniu zabiegów rehabilitacyjnych. Cierpienia fizyczne powódki były dość znaczne w okresie pierwszego miesiąca po wypadku. Po tym czasie cierpienia fizyczne stopniowo zmniejszyły się do poziomu aktualnie odczuwanych tj. powódka ma bóle barku nasilające się na zmianę pogody. Ból barku promieniuje wzdłuż całej kończyny górnej.

Powódka ma problemy z unoszeniem lewej kończyny górnej w takich czynnościach jak układanie przedmiotów oburącz powyżej poziomu barków, wieszanie bielizny, mycie okien czy czynności samoobsługowych.

Barki ustawione są na jednakowym poziomie. Zarysy lewego barku prawidłowe. Przy ucisku dalszej nasady obojczyka lewego powódka zgłosiła intensywny ból. Objaw klawisza ujemny. Ruchy bierne w stawie ramiennym w prawidłowym zakresie. Powódka sięga ręką lewą do poziomu łędźwi, zaś prawą do okolicy międzyłopatkowej. Obwód ramienia lewego jest mniejszy od ramienia prawego o ok. 1 cm. Zwijanie palców w pięść nieupośledzone, siła chwytu lewej ręki jest porównywalna z prawą.

Opisane uszkodzenia są wynikiem stłuczenia barku, a nie dyskopatii szyjnej i rwy ramiennej szyjno – barkowej przebytej przez chorą wcześniej.

Trwały uszczerbek na zdrowiu związany z urazem lewego barku z punktu widzenia ortopedycznego wynosi 5%. W ocenie uszczerbku na zdrowiu biegły wziął pod uwagę jedynie skutki zdarzenia z dnia 24 kwietnia 2012 r., gdyż brak jest dokumentacji potwierdzającej obecność objawów chorobowych w zakresie lewego barku między rokiem 2005 r., a 24 kwietnia 2012 r.

Powódka wymagała pomocy innych osób w wymiarze ok. 2 godzin dziennie przez okres 1 miesiąca. Po tym czasie powódka nie wymagała już pomocy osób trzecich w wykonywaniu podstawowych egzystencjalnych czynności. Nadal jednak istnieją u badanej trudności z wykonywaniem czynności wymagających unoszenia lewej kończyny górnej i utrzymywania jej w pozycji przez dłuższy czas oraz ograniczenia w dźwiganiu.

Rokowania na przyszłość z ortopedycznego punktu widzenia są dobre. Naderwany więzozrost uległ wygojeniu, a obrzęk i wysięk pourazowy wchłonął się, jak wynika z badania USG. Spowodowane urazem przetrwałe objawy stwierdzone w badaniu są wynikiem zmian bliznowatych w tkankach miękkich okołostawowych, które zwykle są przyczyną zespołów bólowych barku.

/opinia biegłego sądowego z zakresu ortopedii J. F. k. 96 – 97, opinia uzupełniająca biegłego J. F. k. 119, zeznania powódki B. M. protokół rozprawy z 5 sierpnia 2015 roku k. 220 – 221/

Z neurologicznego punktu widzenia w wyniku wypadku z dnia 24 kwietnia 2012 r. powódka doznała urazu lewego barku z uszkodzeniem stożka rotatorów i więzozrostu klucza obojczykowego z krwiakiem okołotorebkowym. Z punktu widzenia neurologa powódka nie doznała trwałego ani długotrwałego uszczerbku na zdrowiu. Z punktu widzenia neurologa rokowania powódki na przyszłość są dobre.

/opinia biegłego lekarza sądowego z zakresu neurologii A. N. k. 139 – 140/

Z punktu widzenia rehabilitacji medycznej powódka w wyniku wypadku z dnia 24 kwietnia 2012 r. zgodnie z rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 18 grudnia 2002 r. z powodu stłuczenia lewego barku z naderwaniem więzozrostu obojczykowo – barkowego wygojonego z niewielkim ograniczeniem ruchomości i zespołem bólowym okresowo nasilającym się, doznała trwałego uszczerbku na zdrowiu w wysokości 5% (pkt 104). Ustalenie wysokości uszczerbku wynika wyłącznie z pourazowych zmian w lewym barku. Współistniejąca choroba zwyrodnieniowa kręgosłupa wywołuje u powódki okresowe zespoły bólowe łędźwiowe oraz szyjne z drętwieniami kończyn, a nie utrwalone ograniczenie ruchomości lewego barku.

Stłuczenie lewego barku bez uszkodzenia elementów kostnych wymagało unieruchomienia kończyny na temblaku przez około 4 tygodnie oraz zastosowania zabiegów fizjoterapeutycznych przeciwbólowych i przeciwzapalnych (elektroterapia i ultradźwięki) oraz stymulujących proces gojenia (laser i pole magnetyczne).

Cierpienia bólowe powódki były miernie nasilone przez około 1 miesiąc, a następnie stopniowo zmniejszały się. Obecnie są niewielkie z okresowym zwiększeniem do miernych prze zmianach pogody i przeciążeniach, co spowodowane jest zmianami bliznowatymi po wygojeniu krwiaków okołotorebkowego i mięśniowego.

Rokowanie powódki na przyszłość jest pomyślne. Wynika ono z braku zagrożenia narastaniem przykurczu i rozwoju zmian zwyrodnieniowych, które występowałyby, gdyby w uszkodzonym stożku rotatorów powstawały zmiany bliznowate, a na uszkodzonych powierzchniach stawowych tworzyły się wyrosła kostne.

Zalecane jest przeprowadzenie raz w roku ambulatoryjnej fizjoterapii w ramach ubezpieczenia zdrowotnego, celem ograniczenia częstotliwości występowania zaostrzeń bólowych barku lewego, a także ze względu na dolegliwości kręgosłupopochodne spowodowane samoistną chorobą zwyrodnieniową kręgosłupa.

Powódka wymagała pomocy osób trzecich przez ok. 2 godziny dziennie w ciągu tygodni po urazie. W następnym miesiącu wymagała pomocy w zakresie codziennych czynności związanych z unoszeniem obu kończyn górnych powyżej poziomu głowy oraz przenoszenia i przesuwania ciężarów oburącz.

Ograniczenia ruchomości stwierdzone u powódki są wyłącznie następstwem wypadku z dnia 24 kwietnia 2012 r. Gdyby ograniczenia ruchomości wynikały z urazów doznanych przed tym dniem, to badanie USG z dnia 8 maja 2012 r. nie wykazywałoby świeżych zmian w trakcie gojenia.

Przyczyną aktualnych dolegliwości bólowych nie była spondylozę szyjna z rwą szyjno – ramienną lewostronną, gdyż po zabiegu neurochirurgicznym przebytym przez powódkę ból musiał ustąpić.

/opinia biegłego lekarza sądowego z zakresu rehabilitacji medycznej G. B. k. 157 – 160, opinia uzupełniająca biegłego sądowego G. B. k. 182 – 183/

Powódka miewa lęki związane z prowadzeniem samochodu. Wówczas ktoś musi ją podwozić albo musi korzystać z transportu publicznego. Przez 2 – 3 miesiące po wypadku w ogóle nie wsiadała do samochodu. Do dnia dzisiejszego powódka zażywa I., czasem przyjmuje również hydroksyzynę w tabletkach. Dodatkowo powódka od chwili wypadku ma problemy ze snem.

Bezpośrednio po wypadku powódka przebywała na zwolnieniu przez około 2 miesiące. Wówczas pomagał jej syn.

Powódka co pół roku przechodzi cykl rehabilitacji w szpitalu im. B. w Ł.. Wówczas bierze zwolnienie w pracy. Pracuje jako urzędnik w Urzędzie Kontroli Skarbowej w Ł. i jako urzędnik służby cywilnej podlega corocznej ocenie. Problemy z koncentracją przełożyły się na wyniki jej pracy. Także nieobecności spowodowane coroczną rehabilitacją mają negatywny wpływ na pracę powódki.

/zeznania powódki protokół rozprawy z dnia 5 sierpnia 2015 roku k.220 – 221/

Powódka jest przygnębiona, zorientowana wszechstronnie, bez objawów psychotycznych. Relacjonuje pogorszenie stanu psychicznego po wypadku z dnia 24 kwietnia 2012 r. przebiegające z apatią, napięciem wewnętrznym, lękiem przed jazdą samochodem, obawami dotyczącymi stanu zdrowia, osłabieniem koncentracji, uczuciem obniżonej wydolności psychofizycznej, zaburzeniami snu i uporczywymi bólami głowy. Z psychiatrycznego punktu widzenia w wyniku doznanych obrażeń fizycznych powódka doznała zaburzeń adaptacyjnych lękowych. Trwały uszczerbek na zdrowiu psychicznym powódki pozostający w związku z wypadkiem w dniu 24 kwietnia 2012r. wyniósł 3%. Rozmiar cierpień psychicznych powódki pozostających w związku z wypadkiem był umiarkowany. Rokowanie na przyszłość co do stanu zdrowia psychicznego powódki jest stosunkowo dobre. Z psychiatrycznego punktu widzenia powódka nie wymagała pomocy osób trzecich.

/opinia biegłego lekarza sądowego z zakresu psychiatrii B. B. k. 200 – 203/

Sąd ustalił stan faktyczny w sprawie na podstawie całokształtu materiału dowodowego przedstawionego przez strony.

W zakresie ustalenia wysokości odszkodowania należnego powódce Sąd uznał za wiarygodne faktury i rachunki złożone przez stronę. Zasadność podjętych badań potwierdzona została przez biegłych w opiniach i niepodważona skutecznie przez pozwanego.

W zakresie ustalenia rozmiaru krzywdy doznanej przez powódkę Sąd w przeważającej mierze oparł się na opiniach biegłych sądowych.

Strona powodowa nie zakwestionowała żadnej z opinii sporządzonych przez biegłych, przez co należy uznać, iż zgadza się z nimi w całości.

Strona pozwana nie zakwestionowała opinii sporządzonych przez biegłych lekarza neurologa i lekarza psychiatrę. Pozwany wniósł natomiast zastrzeżenia do opinii biegłego lekarza ortopedy oraz biegłego z zakresu rehabilitacji medycznej.

W odniesieniu do opinii biegłego lekarza sądowego z zakresu ortopedii J. F. pozwana wskazała, iż wnioski opinii nie korespondują ustaleniami poczynionymi przez biegłego w wywiadzie. W ocenie pozwanej we wnioskach opinii biegły nie wskazał, jakie trwale następstwa stłuczenia barku lewego miałyby się utrzymywać u powódki obecnie, z badania nie wynika aby występowały zmiany w stawie barkowym ani upośledzenia funkcji. Brak zatem podstaw do przyznania uszczerbku w postaci przyznanej przez biegłego. Pozwana podkreśliła również, iż biegły nie ustosunkował się do urazów doznanych przez powódkę przed wypadkiem, bezpodstawne jest wiązanie dolegliwości bólowych tylko z wypadkiem przy pominięciu cierpienia przez powódkę na dyskopatię, objawową rwę szyjno – ramienną lewostronną oraz brachalgi sinistrę. Pozwany kwestionował również ustalony przez biegłego wymiar pomocy osób trzecich, wskazując iż trudności doznane przez powódkę są konsekwencją schorzeń istniejących przed 24 kwietnia 2012 r. Po wydaniu pisemnej uzupełniającej opinii przez biegłego J. F. pozwany wprawdzie podtrzymał zastrzeżenia co do zasady, ale nie miał wystosować dalszych pytań ani wniosków, przez co uznać należy iż wszelkie wątpliwości zostały przez biegłego wyjaśnione.

Pozwany złożył również zastrzeżenia do opinii biegłego lekarza sądowego z zakresu rehabilitacji medycznej G. B. i wniósł o udzielenie odpowiedzi na pytanie dotyczące możliwości ustalenia czy ograniczenia ruchomości stwierdzone u powódki są wyłącznie następstwem zdarzenia z 24 kwietnia 2012 r. czy też mogły istnieć u powódki już przed tym zdarzeniem, ustalenia czy przyczyną aktualnych dolegliwości bólowych oraz ograniczeń ruchomości stwierdzonych u powódki mogą być w szczególności rozpoznana u niej w 2002 r. spondylozę szyjna z rwą szyjno-ramienną lewostronną, ustalenia czy biegła określając w opinii głównej wysokość uszczerbku na zdrowiu powódki wzięła pod uwagę wcześniejsze, samoistne schorzenia powódki m.in. wskazane wcześniej, a także ustalenia dlaczego biegła przyjęła trwały charakter uszczerbku skoro w pkt 5 wniosków opinii wskazała, że rokowania na przyszłość co do stanu lewego barku jest pomyślne. W pisemnej opinii uzupełniającej biegła z zakresu rehabilitacji medycznej udzieliła odpowiedzi na wszystkie pytania postawione przez stronę pozwaną, która nie złożyła dalszych zastrzeżeń.

W związku z powyższym, wobec ostatecznego nie kwestionowania opinii przez strony oraz nie znalezienia podstaw do kwestionowania opinii przez Sąd, opinie wszystkich biegłych sądowych, również biegłego z zakresu ortopedii oraz z zakresu rehabilitacji medycznej po ich uzupełnieniu, uznać należy za wyczerpujące i jasne, stanowiące tym samym pełnowartościowe źródło wiedzy fachowej niezbędnej w sprawie.

Sąd zważył, co następuje:

W niniejszym postępowaniu bezspornym jest, że sprawca wypadku drogowego posiadał ubezpieczenie w zakresie odpowiedzialności cywilnej u pozwanego Ubezpieczyciela. Bezsporne były także okoliczności wypadku oraz rodzaj szkody i związek przyczynowy pomiędzy szkodą, a wypadkiem. Jakkolwiek w treści odpowiedzi na pozew strona pozwana wskazała, iż kwestionuje roszczenie powódki zarówno co do zasady jak i co do wysokości, to jednak z uzasadnienia tegoż pisma wynika, iż kwestionowała ona w istocie zakres krzywdy doznanej przez powódkę i wysokość należnego zadośćuczynienia i odszkodowania. Rozstrzygnięcie sporu sprowadzało się zatem do ustalenia wysokości szkody, a w konsekwencji wysokości świadczeń rekompensujących jej zakres.

Na podstawie art. 822 § 1 k.c. przez umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ubezpieczyciel zobowiązuje się do zapłacenia określonego w umowie odszkodowania za szkody wyrządzone osobom trzecim, względem których odpowiedzialność ponosi ubezpieczający albo osoba, na rzecz której została zawarta umowa ubezpieczenia.

Również zgodnie z art. 34 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 roku o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz.U. z 2003 r. Nr 124, poz. 1152 z zm.) z ubezpieczenia OC przysługuje odszkodowanie, jeżeli posiadacz lub kierowca pojazdu mechanicznego są zobowiązani – na podstawie prawa – do odszkodowania za szkodę wyrządzoną w związku z ruchem tego pojazdu. W tej sprawie podstawą odpowiedzialności sprawcy szkody był przepis art. 436 § 1 k.c.

Przepis art. 444 § 1 k.c. przewiduje, że w razie uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia naprawienie szkody obejmuje wszelkie wynikłe z tego powodu koszty. Stosownie zaś do treści art. 445 § 1 k.c. w takich wypadkach możliwym jest przyznanie poszkodowanemu odpowiedniej sumy tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę (szkodę niemajątkową), wyrażającą się w doznanym bólu, cierpieniu, ujemnych doznaniach psychicznych. Utrwalonym w judykaturze i piśmiennictwie jest stanowisko, że zadośćuczynienie ma charakter kompensacyjny i jako takie musi mieć odczuwalną wartość ekonomiczną, przy czym jednocześnie nie może być nadmierne. Do podstawowych kryteriów oceny w tym zakresie zalicza się stopień i czas trwania cierpień fizycznych i psychicznych, trwałość obrażeń, prognozy na przyszłość, wiek poszkodowanego, skutki w zakresie życia osobistego oraz zawodowego, konieczność wyrzeczenia się określonych czynności życiowych, korzystania z pomocy innych osób, czy wreszcie stopień przyczynienia się poszkodowanego i winy sprawcy szkody (tak między innymi Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 4 czerwca 1968 roku, I PR 175/68, OSNCP 1968, nr 2, poz.37; Sąd Najwyższy w uchwale pełnego składu Izby Cywilnej z dnia 8 grudnia 1973 roku, III CZP 37/73, OSNCP 1974, nr 9, poz.145; Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 12 września 2002 roku, IV CKN 1266/00, niepubl; Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 19 sierpnia 1980 roku, IV CR 238/80, OSNCP 1981, nr 5, poz.81; Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 30 stycznia 2004 roku, I CK 131/03, OSNC 2004 r., nr 4, poz. 40).

Brak jest przepisów ściśle regulujących sposób wyznaczania wysokości należnego zadośćuczynienia. Podkreśla się, iż winno ono mieścić się w rozsądnych granicach – z jednej strony zadośćuczynienie powinno rekompensować doznaną szkodę niemajątkową (łagodzić skutki naruszenia zdrowia) – z drugiej jednak winno także odpowiadać aktualnym warunkom i przeciętnej stopie życiowej społeczeństwa. Stanowisko to nawiązuje do linii orzecznictwa zapoczątkowanej orzeczeniem Sądu Najwyższego z dnia 24 czerwca 1965 r. (OSP i KA 1966, poz. 92), w którym sformułowana została teza, że zadośćuczynienie powinno być umiarkowane (tak też Sąd Najwyższy w wyrokach: z dnia 12.09.2002 r., sygn. akt IV CKN 1266/00, publ. Lex 80272, z 06.06.2003 r., sygn. akt IV CKN 213/01, publ. Lex 141396).

W niniejszej sprawie powódka w wyniku wypadku z dnia 24 kwietnia 2012 r. doznała krzywdy, wyrażającej się w doznanym bólu, cierpieniu i ujemnych doznaniach psychicznych. W toku postępowania likwidacyjnego pozwany wypłacił jej z tego tytułu łącznie kwotę 4.000 zł. Uwzględniając wysokość zadośćuczynienia należnego powódce z tego tytułu należało wziąć pod uwagę okoliczności wypadku, doznane obrażenia ciała, cierpienia psychiczne doznane przez powódkę oraz wpływ wypadku na jej dalsze życie.

Bezspornym jest, iż powódka w wyniku wypadku z dnia 24 kwietnia 2012 r. doznała uszczerbku na zdrowiu w postaci słuczenia lewego barku z naderwaniem więzozrostu obojczykowo – barkowego.

W ocenie Sądu powódka skutkiem przedmiotowego wypadku jest trwały uszczerbek na zdrowiu przejawiający się w niewielkim ograniczeniu ruchomości lewego barku. Uszczerbek ten ma wpływ na codzienne funkcjonowanie powódki, utrudniając jej dokonywanie takich czynności jak samodzielnie zapinanie biustonosza, wieszanie firanek, mycie okien czy dokonywanie innych czynności wymagających podnoszenia rąk ponad głowę.

Bezpośrednim skutkiem wypadku z dnia 24 kwietnia 2012 r. były również dolegliwości bólowe związane ze stłuczeniem barku, które przez miesiąc po zdarzeniu były umiarkowane, a następnie stopniowo się zmniejszały. Obecnie powódka nadal okresowo odczuwa dolegliwości bólowe w stopniu nieznacznym – są one związane ze zmianami pogody, a także z wysiłkiem fizycznym.

Biegli lekarz ortopeda oraz lekarz z zakresu rehabilitacji medycznej uznali, iż trwały uszczerbek na zdrowiu powódki wynosi 5%. Uszczerbek na zdrowiu określony przez biegłego lekarza ortopeda oraz określony biegłego lekarza z zakresu rehabilitacji medycznej pokrywa się – dotyczy bowiem w istocie tego samego, tj. stłuczenia lewego barku z naderwaniem więzozrostu obojczykowo – barkowego wygojonego z niewielkim ograniczeniem ruchomości i okresowo nasilającym się zespołem bólowym. Wobec tego procentowy uszczerbek przyznany przez tych biegłych nie podlega sumowaniu.

Konsekwencją wypadku jest również zła sytuacja psychiczna powódki. Powódka cierpi na zaburzenia adaptacyjno lękowe, pozostaje przygnębiona. Przez długi czas bała się prowadzić samochód. Kondycję psychiczną powódki pogarszają dodatkowo częste migrenowe bóle głowy oraz częste nieobecności w pracy spowodowane rehabilitacjami. Dla uśmierzania migrenowego bólu głowy oraz poprawienia kondycji psychicznej powódka zażywa leki. Wobec doznania przez powódkę zaburzeń adaptacyjno lękowych oraz cierpień psychicznych średniego stopnia, biegły lekarz psychiatra uznał, iż powódka doznała trwałego uszczerbku na zdrowiu w wysokości 3%.

Powódka nie doznała natomiast trwałego uszczerbku na zdrowiu z neurologicznego punktu widzenia.

W świetle powyższego łączny procentowy uszczerbek doznany przez powódkę wynosi 8%.

Na zakres krzywdy doznanej przez powódkę wpływa także fakt, iż w okresie miesiąca po wypadku powódka wymagała pomocy osób trzecich przy wykonywaniu codziennych czynności w wymiarze ok. 2 godzin dziennie.

W chwili obecnej rokowania powódki na przyszłość są dobre. Urazy wygoiły się. Stosowana rehabilitacja zmniejsza dolegliwości bólowe. Jak wynika z zeznań samej powódki wypadek miał wpływ na ocenę jej osoby jako urzędnika służby cywilnej, natomiast nie miał wpływu na ewentualny awans.

Uwzględniając okoliczności doznanej przez powódkę krzywdy, jej rozmiar oraz istnienie trwałego uszczerbku na zdrowiu, Sąd ustalił, iż zadośćuczynienie w łącznej wysokości 16.000 zł będzie adekwatnym do naprawienia wyrządzonej powódce krzywdy. Przy uwzględnieniu faktu, iż w toku postępowania likwidacyjnego pozwany wypłacił już powódce zadośćuczynienie w wysokości 4.000 zł, Sąd zasądził od pozwanego na rzecz powódki kwotę 12.000 zł, w pozostałym zakresie oddalając powództwo (punkt I a. oraz punkt 2. sentencji wyroku).

Stosownie do treści art. 444 § 1 k.c. w razie uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia naprawienie szkody obejmuje wszelkie wyniki z tego tytułu koszty.

Na tej podstawie Sąd zasądził kwotę 293 zł z tytułu poniesionych przez powódkę kosztów konsultacji ortopedycznej, zleconych badań oraz temblaka, uznając je za koszty bezpośrednio wynikające ze szkody poniesionej w wyniku wypadku z dnia 24 kwietnia 2012 r. Wobec powyższego Sąd orzekł, jak w punkcie 1. b. sentencji wyroku.

Zgodnie z art. 481 § 1 k.c. jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. Jeżeli stopa odsetek za opóźnienie nie była z góry oznaczona, należą się odsetki ustawowe (art. 481 § 2 k.c.). Stosownie do przytoczonego przepisu dłużnik popada w opóźnienie, jeżeli nie spełnia świadczenia w terminie, w którym stało się ono wymagalne. Termin wymagalności świadczeń przysługujących poszkodowanemu od ubezpieczyciela z tytułu obowiązkowego ubezpieczenia posiadaczy pojazdów mechanicznych za szkody powstałe w związku z ruchem tych pojazdów określa art. 817 § 1 k.c. Jest to termin 30 dni od dnia otrzymania przez ubezpieczyciela zawiadomienia o wypadku. Gdyby wyjaśnienie w powyższym terminie okoliczności koniecznych do ustalenia odpowiedzialności ubezpieczyciela lub wysokości odszkodowania

okazało się niemożliwe, jest to termin 14 dni od wyjaśnienia tych okoliczności (art. 817 § 2 k.c.). Obowiązek udowodnienia istnienia okoliczności z art. 817 § 2 k.c. oraz ich zasięgu obciąża ubezpieczyciela (art. 6 k.c.). Również zgodnie z art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 roku o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz.U. z 2003 r. Nr 124, poz. 1152 z zm.) ubezpieczyciel wypłaca odszkodowanie w terminie 30 dni licząc od dnia złożenia przez poszkodowanego lub uprawnionego zawiadomienia o szkodzie.

Z ustaleń poczynionych w toku postępowania wynika, iż wezwanie do uiszczenia odszkodowania i zadośćuczynienia w kwocie 30.000 zł zostało doręczone pozwanemu Ubezpieczycielowi dnia 23 sierpnia 2012 r. W tym też terminie pozwany dowiedział się o zakresie szkody doznanej przez powódkę i o wysokości dochodzonego świadczenia. Termin do spełnienia świadczenia, tj. do wypłaty odszkodowania upłynął więc dnia 27 września 2012 r., zaś roszczenie stało się wymagalne od dnia 28 września 2012 r. Żądanie powoda zasądzenia odsetek ustawowych od dnia 28 września 2012 r. jest więc uzasadnione i zasługiwało na uwzględnienie w całości.

O kosztach postępowania Sąd rozstrzygnął na podstawie art. 100 zd. 1 k.p.c. stosunkowo rozdzielając je między stronami. Powódka niniejszym postępowaniem dochodziła zasądzenia od pozwanego łącznej kwoty 21.293 zł. Na rzecz powódki zasądzona została łączna kwota 12.293 zł, wobec czego powódka wygrała postępowanie w 58 % i w takiej części winna mieć zwrócone koszty postępowania w sprawie.

Łączne koszty postępowania w sprawie poniesione przez powódkę wynoszą 4.082 zł, na którą to kwotę składają się 1.065 zł tytułem opłaty sądowej od pozwu (k. 1), kwota 2.417 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego powoda oraz kwota zaliczki na poczet wynagrodzenia biegłych w wysokości 600 zł (k. 64). Do kosztów postępowania w sprawie poniesionych przez pozwanego należą: koszty zastępstwa procesowego w postępowaniu w kwocie 2.400 zł, zaliczka na poczet wynagrodzenia biegłego w kwocie 200 zł, co daje łączną kwotę 2.600 zł. Łączna wysokość kosztów poniesionych przez strony w toku postępowania wynosi 6.482 zł. Sąd ustalił koszt zastępstwa procesowego stron w postępowaniu na kwoty po 2.400 zł w oparciu o § 6 pkt 5) rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu z dnia 28 września 2002 r. (Dz.U. z 2002r. Nr 163, poz. 1348) oraz § 6 pkt 5) rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz.U. 2002 nr 163 poz. 1349).

Pozwany przegrał sprawę w 58 %, wobec czego w tym zakresie winien ponieść koszty postępowania. Pozwany winien ponieść koszty w wysokości 3.760 zł (58 % x 6.482 zł). Wobec faktu, iż pozwany poniósł koszty w wysokości 2.600 zł, zasadnym było nakazanie zwrotu od pozwanego na rzecz powódki kwoty 1.160 zł.

Ze Skarbu Państwa – kasy Sądu Rejonowego dla Łodzi – Widzewa w Łodzi wypłacono tymczasowo kwotę 1071 zł, na którą składają się następujące kwoty: 81,26 zł tytułem wynagrodzenia świadka oraz 32 zł tytułem zwrotu kosztów jego przejazdu na rozprawę (k. 80), 200,88 zł - nieuiszczona część wynagrodzenia biegłego lekarza neurologa (k. 145), 415,52 zł - nieuiszczona część wynagrodzenia biegłego lekarza z zakresu fizjoterapii medycznej (k. 166), 341,58 zł - nieuiszczona część wynagrodzenia biegłego lekarza psychiatrii (k. 208).

Na podstawie art. 83 ust. 1 w zw. z art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz.U. Nr 167, poz. 1398) Sąd nakazał pobrać od pozwanego, jako przegrywającego sprawę w 58 %, na rzecz Skarbu Państwa Sądu Rejonowego dla Łodzi – Widzewa w Łodzi na pokrycie kosztów sądowych kwotę 621 zł (58% x 1071 zł) tytułem brakującej części kosztów poniesionych tymczasowo przez Skarb Państwa (punkt 3. sentencji wyroku).

Na podstawie art. 113 ust. 4 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych Sąd postanowił nie obciążać powódki obowiązkiem zwrotu na rzecz Skarbu Państwa części nieuiszczonych kosztów sądowych od oddalonej części powództwa, rozstrzygając jak w punkcie 4. sentencji wyroku.